

niedziela, 03.03.2024

List pasterski Biskupa Tarnowskiego w związku z wejściem w życie ustawodawstwa V Synodu Diecezji Tarnowskiej.

List pasterski Biskupa Tarnowskiego

w związku z wejściem w życie ustawodawstwa V Synodu Diecezji Tarnowskiej

Umiłowani w Chrystusie Diecezjanie!

Wielki Post prowadzi nas drogą nawrócenia i duchowej odnowy, wzywa do zrewidowania własnego życia moralnego i jeszcze bardziej zdecydowanego ukierunkowania się na Boga. Pierwsze czytanie z dzisiejszej Liturgii Słowa przypomina Dekalog – Dziesięć Przykazań, które najpierw stały się osią życia moralnego ludu Starego Przymierza, a później ludu chrześcijańskiego. Dekalog został dany przez Boga człowiekowi jako pewny sposób na życie: „Kładę dziś przed tobą życie i szczęście, śmierć i nieszczęście. Ja dziś nakazuję ci miłować Pana, Boga twego, (...), zachowywać Jego polecenia, prawa i nakazy, abyś żył...” (por. Pwt 30, 15nn). Przykazania Boże nie są ciężarem narzuconym człowiekowi, lecz darem i pomocą na drogę życia, dlatego Psalmista wyśpiewuje z wdzięcznością: „Prawo Pańskie jest doskonałe i pokrzepia duszę... Jego słuszne nakazy radują serce” (Ps 19, 8-9).

Życie Kościoła, a w nim poszczególnych wiernych, opiera się na Prawie Bożym, które jest zarazem podstawowym źródłem prawa stanowionego przez Kościół. Prawodawstwo kościelne służy zachowaniu należytego porządku w życiu i działalności prowadzonej przez Kościół. Za kilka tygodni, dokładnie w Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego, wejdzie w życie prawo diecezjalne, będące owocem V Synodu Diecezji Tarnowskiej. Zapisy statutów synodalnych powstały w oparciu o to, co zostało wypracowane zarówno przez Parafialne Zespoły Synodalne, jak i poszczególne Komisje tematyczne. Wspólny namysł i dyskusje nad kwestiami dotyczącymi różnych obszarów życia naszej diecezji, zaowocował konkretnym prawodawstwem, które – jak ufamy – pomoże nam jeszcze skuteczniej budować Kościół na wzór Chrystusa.

W kontekście mających wkrótce obowiązywać norm prawnych pragnę poruszyć kilka istotnych kwestii związanych z najważniejszym obszarem życia Kościoła, jakim jest święta liturgia. Wprowadzanie V Synodu w życie należy zasadniczo rozpocząć właśnie od tego, ażeby liturgia zajmowała w życiu wspólnoty i wiernych należne miejsce oraz by zachowywana była godność jej celebracji. Właściwy duch liturgii jest kluczem do skutecznej odnowy Kościoła.

Czytana dziś Ewangelia opowiada o wypędzeniu przez Jezusa ze świątyni jerozolimskiej handlarzy zwierząt i bankierów (por. J 2, 13-25). Jak powinniśmy rozumieć to zachowanie Jezusa? Swoim gestem piętnuje On nadużycia popełnione w świątyni, które mają miejsce także w życiu Kościoła. Święty gniew Jezusa wypływa z gorliwości o dom Jego Ojca, który ma być zawsze „domem modlitwy” (por. Mt 21, 13). Oczyszczenie świątyni przez Jezusa jest zarazem czynem mesjańskim, zapowiadającym nowy kult i nową świątynię, którą jest On sam – zmartwychwstały Chrystus, dzięki któremu każdy wierzący może wielbić Boga Ojca „w Duchu i prawdzie” (J 4, 23).

priorytetów jest uobecnić Boga w tym świecie i otwierać ludziom drogę do Niego. To zaś dokonuje się przede wszystkim w liturgii, gdzie Bóg działa mocą swej miłości i uświęcającej łaski. Zwłaszcza każda Msza Święta jest źródłem, z którego wierzący czerpią moc do prowadzenia życia prawdziwie chrześcijańskiego.

We wspólnocie parafialnej Msza Święta, sprawowana zwłaszcza w niedziele i święta, zajmuje miejsce uprzywilejowane i stanowi centrum życia religijnego (por. Stat. 30 § 1, V SDT). Mszę Świętą należy sprawować w miejscu świętym, niedopuszczalne jest jej celebrowanie w miejscu niegodnym (por. Stat. 31 § 1 i § 4). Dla owocności przeżywania Mszy Świętej ważny jest powrót do praktyki odpowiedniego przygotowania się do niej. Nie można bowiem do Mszy Świętej przystępować z tak zwanego „biegu”. Przychodząc na Mszę Świętą trzeba zadbać zarówno o odpowiedni strój zewnętrzny, jak i o godną szatę duchową. Gdy chodzi o ubiór, to niestety coraz bardziej zatracą się wyczucie, w jakim stroju można iść do kościoła, a w jakim po prostu nie wypada. Strój oddaje nasz stosunek do rangi wydarzenia, w którym uczestniczymy i jest wyrazem szacunku wobec innych. Dla nas wierzących Msza Święta jest najbardziej podniosłym i świętym wydarzeniem, dlatego też powinniśmy zawsze zadbać o odpowiedni strój, w ten bowiem sposób okazujemy szacunek samemu Panu Bogu. Naszym strojem okazujemy też szacunek pozostałym uczestnikom liturgii.

Przygotowanie zewnętrzne do Mszy Świętej pomaga w przygotowaniu wewnętrznym, którego najważniejszym elementem jest zadbanie o bycie w stanie łaski uświęcającej, co pozwala nam przyjąć Komunię świętą i w pełni korzystać z owoców Eucharystii. Jeśli ciąży na nas jakiś grzech ciężki, albo mamy co do tego wątpliwość, należy wpierrw przystąpić do sakramentu pokuty. Każdy, kto pragnie przystąpić do Komunii świętej, powinien pamiętać o zachowaniu postu eucharystycznego. Przygotowując się zwłaszcza do niedzielnej Mszy Świętej warto zapoznać się z czytaniem Liturgii Słowa, które są publikowane wraz z odpowiednimi komentarzami w czasopiśmie katolickich i na stronach internetowych. Takie przygotowanie pozwala uważniej i głębiej wejść w treść słowa Bożego, aby w konsekwencji kierować się nim pośród chaosu współczesności.

Wskazane jest także, aby na Mszę Świętą udawać się odpowiednio wcześniej, gdyż to pozwala wyciszyć się wewnętrznym oraz zwrócić się myślami i sercem ku Bogu. Kiedy wchodzimy do kościoła pamiętajmy o zanurzeniu dłoni w wodzie święconej i uczynieniu znaku krzyża. Zanim rozpocznie się Msza Święta warto podziękować Panu Bogu za dar Eucharystii oraz za to, że każdego dnia – jeśli tylko chcemy – mamy możliwość uczestniczenia w niej.

Istotna jest stała troska o jak najlepsze przygotowanie każdej celebracji Mszy Świętej, zwłaszcza niedzielnej i świątecznej (por. Stat. 30 § 2). Raduje fakt, że w wielu parafiach naszej diecezji liturgia jest przygotowywana bardzo starannie i na wysokim poziomie. Jest to zasługa duszpasterzy, dobrze rozwiniętej Służby Liturgicznej, chórów i scholii parafialnych, organistów oraz wielu osób, które chętnie angażują się w przygotowanie liturgii, zwłaszcza w niedziele i święta.

Charakterystycznym rysem duchowości w diecezji tarnowskiej jest pobożność eucharystyczna oraz wiara wyrażająca się w głębokiej czci wobec Najświętszego Sakramentu. Mając to na uwadze, podtrzymujemy utrwalaną już w naszej diecezji praktykę adoracji Najświętszego Sakramentu w pierwszą niedzielę każdego miesiąca. Nie należy jednak opuszczać z tego powodu homilii podczas Mszy Świętej, a modlitwa adoracyjna winna być modlitewną kontynuacją treści rozważanych w czasie Liturgii Słowa (por. Stat. 56 § 2). Gorąco zachęcam do wprowadzania w parafiach naszej diecezji adoracji Najświętszego Sakramentu w dni powszednie.

V Synod nakazuje także, aby modlitwy odmawiane do tej pory przed błogosławieństwem kończącym Mszę Świętą, były przeniesione na czas po błogosławieństwie. Przeniesienie to podkreśla pełnię Ofiary Eucharystycznej i nie stwarza błędnego przeświadczenia o konieczności uzupełnienia Mszy Świętej o dodatkowe modlitwy (por. Stat. 53). Po błogosławieństwie końcowym warto również

z przyjmowaniem przez dorosłych Komunii świętej (por. Stat. 52). Postanowienia V Synodu zachęcają również, aby w parafiach jedna niedzielna Msza Święta była celebrowana ze szczególnym uwzględnieniem rodziców z dziećmi oraz całych rodzin (por. Stat. 286).

Podejmując kwestie związane z liturgią, pragnę jeszcze wspomnieć o regulacjach prawnych, które odnoszą się do celebracji liturgicznych w kościołach filialnych i kaplicach na terenie diecezji tarnowskiej. Nasza diecezja posiada liczne miejsca kultu, które zostały wybudowane dzięki wysiłkowi i ofiarności rzeszy wiernych. Wśród nich znajduje się wiele tzw. kościołów filialnych, kaplic dojazdowych oraz innych kaplic (szpitalnych, zakonnych, więziennych itp.). Pełnią one rolę pomocniczą względem kościoła parafialnego i pozwalają uczestniczyć w celebracjach liturgicznych i nabożeństwach tym wiernym, dla których dotarcie do kościoła parafialnego wiązałoby się z dużą trudnością lub jest wręcz niemożliwe. Prowadzenie duszpasterstwa w tych miejscach wymaga jednak obecnie pewnej reorganizacji, co powodowane jest między innymi zmniejszającą się liczbą kapłanów. Prawo kościelne zezwala kapłanowi na celebrowanie jednej Mszy Świętej w ciągu dnia, z wyjątkiem określonych przypadków, w których zgodnie z prawem może on odprawić dodatkową Mszę Świętą (por. Kan. 905, KPK). Oznacza to, że w sytuacji w której mamy mniej kapłanów, konieczne będzie wprowadzenie pewnych redukcji. W związku tym proszę duszpasterzy i wiernych o przyjęcie ze zrozumieniem i w duchu posłuszeństwa uregulowań, które zostaną w tej kwestii wprowadzone od 1 czerwca br. specjalnym dekretem. Podkreśla on, iż głównym ośrodkiem życia religijnego wspólnoty parafialnej jest kościół parafialny. Proszę także, aby w parafiach, których dotyczy te zapisy, Parafialne Rady Duszpasterskie wspólnie z duszpasterzami pochyliły się z uwagą nad tym dokumentem, którego ostatecznym odniesieniem jest dobro wspólne parafii i diecezji.

Umiłowani Diecezjanie!

Najważniejsza część drogi, jaką podjęliśmy poprzez V Synod Diecezji Tarnowskiej, jest wciąż przed nami. Zapraszam Was zatem do wytrwałego kontynuowania naszej wspólnej pielgrzymki wiary i proszę o otwartość na podejmowanie dzieła V Synodu w waszych wspólnotach parafialnych. Pokrzepiający jest dla nas wszystkich fakt, że ku przyszłości nie idziemy sami, lecz stale jest z nami Jezus Chrystus „wczoraj i dziś, ten sam także na wieki” (Hbr 13, 8), obecny i działający w Kościele zwłaszcza poprzez słowo Boże i sakramenty święte. Z Niego wyrasta nasz Kościół tarnowski i na Nim ustawicznie się buduje mocą darów Ducha Świętego, w miłującej obecności Maryi, Matki Kościoła oraz wszystkich świętych i błogosławionych naszej diecezji.

Z pasterskim błogosławieństwem

† Andrzej Jeż

BISKUP TARNOWSKI